

μένας τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, ἐπαισθητὰς εἰς τὴν ἀνθρωπίνην
 ψυχὴν, ἐπενεργούσας, εἰ δυνατόν, εἰς τὰς τύχας τῆς ἀνθρωπότη-
 τος. Ὁ Ἕλλην φοῖβος, τοῦλάχιστον οὕτως ἐννόησε τὴν καλλι-
 χρίαν καὶ ἤθελεν ἀποστρέφει τὸ ἀγλὸν πρόσωπον εἵποτε ἤκου-
 ὀτι αἱ ὥραιαι τέχναι ἐγεννήθησαν ἵνα μένωσιν ὥς κόσμημα καὶ
 ἄθυρμα τοῖς ἀέροισι, ἐν ὥρᾳ σχολῆς προσερχομένοις νὰ ἴδωσιν
 ἄγαλμα ἢ μίαν εἰκόνα καὶ νὰ ἀκούσωσιν ἐν ἄσμα, ὡς ἤθελεν
 ἀποστρέφει τὸ πρόσωπον καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Μοῦσα ἂν ἤθελεν
 τολμήσει νὰ εἴπῃ ὅτι αἱ βίβλοι τῆς ἀρχαιότητος παρήχθησαν
 ἐν στιγμαῖς ἀνέσεως, ὡς ὁ Τηλέμαχος ὑπὸ τοῦ Φερελῶνος
 διὰ νὰ ἀποκοιμίζωσιν ἀναγινωσκόμενοι τοὺς μὴ ἔχοντας πρόχειρον
 μίαν δόσιν μορφίνης.

Τὸ ἄλμα δι' οὗ αἴφνης εὐρέθην ἀπὸ τῶν πεδίων τῆς ἰστο-
 ρίας τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων εἰς τὰ ὕψη τῆς ἀρχαιότητος ὑπὲρ
 τοσοῦτον μέγα ὥστε συγγνώσεσθε μοι, πιστεύω, ἂν θελήσω
 κατακλιθῶ σμικρὸν ἐπ' αὐτῶν καὶ κατὰ τὰ προτελευταῖα βήμα-
 τα τῆς μακρᾶς ταύτης ὁδοιπορίας περιαγάγω ἐπὶ τῆς κλασικῆς
 τῶν πατέρων ἡμῶν χώρας, τῆς πατρίδος τοῦ ἐφεστείου ἡμῶν
 θεοῦ τοῦ Ἑρμοῦ εἰς ἡν, χάριν ἐκείνου τοῦλάχιστον, οὐπὲρ τὴν μνήμην
 τελοῦμεν, ὀφείλομεν ὀλίγας τιμὰς ἀπονεῖμαι. Ἀλλὰ ἦτο τοσοῦτον
 τὸ ἄλμα τοσοῦτον μέγα ὅσον ἐκ πρώτης ὀψεως φαίνεται; Ὁμολο-
 λουν περὶ τοῦ ἡμετέρου αἰῶνος ὡς περὶ χρονικῆς περιόδου καὶ
 ἦν ἡ ἀνησυχία τοῦ πνεύματος, ἡ ἀγωνιώδης τῶν ἰδεῶν πάλη
 ἢ τῶν αἰσθημάτων φοβερὰ σύγκρουσις προήχθησαν καὶ ἐξαι-
 λουθοῦσιν εἰσέτι προαγόμεναι εἰς τὴν ὑψίστην αὐτῶν ἔντα-
 Κατὰ ποίαν δὲ ἄλλην ἐποχὴν τὸ αὐτὸ φαινόμενον ἢ ἀνθρωπότη-
 παρέστησε ἢ κατὰ τοὺς λαμπροὺς τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος χρό-
 νους; Πότε ὁ ἱεροῦ τῆς εἰς τὰ αἰθέρια πτερυγίζουσας διανοίας
 συνηρμόζετο οὕτω διηνεκῶς, πρὸς τὸν πάταγον τῶν τρικυμίων
 τοῦ ἐνεργοῦ βίου ἢ κατὰ τὸν περιφανῆ ὄρον αἰῶνα π. χ.; Οὐδὲν
 δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὸν Πλάτωνα ἂν μελετῶν αὐτὸν δὲν ἀνέ-
 γισθῇ ὅτι τὴν ἔμφυτον αὐτῷ μεγαλόνοιαν τὴν ὑπὸ τῆς μορφῆς
 αὐτῷ δωρηθεῖσαν, ἥλκυνον συγχρόνως αἱ περιπέτειαι τῶν